

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Az Orczy-ház régi történeteiből*

Forrás: *Az Újság*

Bn
(Hely)

1924. 2. 12.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Barnay Lajos

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

Közp nyom

— Az Orczy-ház régi történeteiből. Németországban a minap halt meg *Barnay Lajos*, ki a német színiéletnek valamikor majdnem épp oly nagy alakja volt, mint *Sonnenenthal Adolf*. E kétőről meg lehetetlen tudja mindenki, hogy pesti gyermekek voltak, de azt már kevesebben tudják, hogy ugyanabban az egy házban, a régi híres Orczy-házban születtek, mely most is ott áll még a Károly-körút és a Király-utca sarkán. Régen volt biz' az *Sonnenenthal*, a bécsi Burgszínház nagy művésze, tizenöt év óta van már a föld alatt és *Barnay Lajos* is hosszú életet élt át, megérte a nyolcvankettedik évét. Tehát az Orczy-házban születtek mind a ketten. *Sonnenenthal*nak szegény szabómester volt az apja, *Barnayé* már tanultabb ember, mert a pesti izraelita hitközség jegyzője volt, mikor *Lajos* fia 1842. február 11-én megszületett. A *Lajos* gyereket az építómesteri pályára szánták, de a líru kétszer is megszökött a szülői háztól, s minthogy atyja nem tűrte, hogy komédiás legyen belőle, Bécsbe ment a szeméi elől és *Trautenaub*ban lépett fel, hogy a családi néven szegényt ne ejtsen, *Lacroix* néven. Tizenkilencéves korában egy vándor trupppal mégis visszamerészkedett Pestre, kibékült az atyjával és a gyapju-utcai német színházban aratta első igazi sikerét. Színészpályájának további állomásai *Riga*, *Mainz*, *Lipscse* és *Weimar*, aztán *Frankfurt*, *Hamburg*, *Berlin*. Ott alapította meg 1888-ban a *Berliner Theatert* s az akkor még fiatal *Vilmos* császár, *Hochberg* udvari intendáns nagy fájdmára, szívesebben járt *Barnay* színházába, mint az udvari színházakba. Utóbb a berlini udvari színház élére álli-

totta *Königlicher Intendant*zrat címmel, rendjellel tüntette ki és titkos tanácsosává is tette. Utoljára a hannoveri színház intendánsa volt *Barnay*. Hetvenéves korában kiadta két nagy kötetben az emlékiratait, melyekben érdekes részleteket mondott el Pestnek legnagyobb lakóházáról, ahonnan küzdelmes utjára indult. Elmondja benne, hogy vagyonos atyjának házában sűrűn fordultak meg a Pesten átutazó zenei és irodalmi, sőt színészi nagyságok, az utóbbiak közt leginkább *Sonnenenthal*. Náluk, az Orczy-házban lakott egy időben egy nagyon szerény, kicsi muzsikuscember, valami *Goldmarck Károly*. A régi Orczy-háznak ilyen lakói is voltak. Ha elmondjuk még, hogy ebben a házban fedezték fel *Ney Dávid*nak, a szegény szücslegénynek tüneményes hangját és nagy éneklőtalentumát s hogy az Orczy-ház híres tanító-börzójén fordult meg nem egyszer s keresett s kapott házitánító állást *Vámbéry Armin*, elég emlékezésreméltó dolgot mondottunk el ennek a régi pesti háznak történetéből.

fővárosi hazinyomda 1922